

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку
керівників та фахівців соціальної сфери

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
16 грудня 2024 року**

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №7 від 26 грудня 2024 р.)*

Рецензенти:

Фурман Анатолій Анатолійович - доктор психологічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту гуманітарних наук Національного університету "Одеська політехніка"

Пєнов Вадим Васильович - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізіології здоров'я і безпеки людини та природничої освіти Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у закладах освіти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2024. 208 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

References:

1. Ібрагімова К. О. Модель формування готовності до соціальної взаємодії бакалаврі інженерно-технічного профілю при вивченні психолого-педагогічних дисциплін. *Педагогічна освіта: теорія і практика* : зб. наук. праць. 2025. Вип. 18. С. 248-253.
2. Максименка С. Д. Диференційна психологія : підручник 2-ге, перероб. і допов. Київ : «Видавництво Людмила», 2023. 572 с.
3. Марков С. Основні принципи творчої випереджальної вищої освіти.: *Педагогіка та психологія* : науковий вісник Чернівецького університету. Чернівці : Рута, 2003. Вип. 185. С. 44-53.
4. Левченко Т. І. Мотивація суб'єкта в різних видах діяльності : монографія. Київ : Нова книга, 2011. 448 с.
5. Максименко С. Д., Слюсаревський М. М. Наукові студії із соціальної та політичної психології : зб. статей АПН України, Ін-т соціальної та політичної психолгії. Київ : ТОВ «Вид-во Сталь», 2002. Вип. 5 (8). 208 с.
6. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ : Талком, 2018. 580 с.
7. Пилаєва Т. В. Формування професійної культури майбутнього педагога. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 35. Т. 4. С. 287-295.
8. Lawrence T. Nichols. Science, politics and moral activism: Sorokin's integralism reconsidered. *International Kondratieff foundation*. 2001. P. 217—237.

КОВИЛІНА Вероніка Геннадіївна

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 012 «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

Актуальність теми. Запит на зміни в сучасному освітньому процесі пов'язаний із впровадженням інноваційних технологій. Глобальні зміни в освіті та суспільстві зумовлюють потребу у перегляді традиційних підходів до навчання та виховання [1]. Цифровізація та розширення комунікаційних технологій вимагають від майбутніх дошкільних педагогів не лише знання технічних засобів, а й гнучких методичних підходів, що стимулюють розвиток дитини в сучасних умовах [3]. Володіння інноваційними методами є необхідною умовою для формування конкурентоспроможної особистості на ринку праці. Такі методи сприяють створенню інклюзивного середовища, розвитку творчих здібностей, емоційного інтелекту та адаптації освітнього процесу до індивідуальних потреб кожної дитини. Впровадження інноваційних

технологій підвищує якість освіти, сприяє самореалізації майбутніх педагогів і відкриває нові перспективи для розвитку дошкільної освіти [2].

1. Сутність інноваційних технологій у дошкільній освіті

Інноваційні технології — це нові підходи, методи та засоби, що змінюють традиційний освітній процес. Вони включають такі інструменти, як кейс-технології, створення віртуальних лабораторій, QR-коди та гейміфікація. Ці технології сприяють активізації навчального процесу, розвитку творчості, критичного мислення та навичок співпраці. Вони зосереджують увагу на інтерактивності, індивідуальному підході до кожної дитини та залученні її до навчання як активного учасника. Прикладами таких технологій є:

- Кейс-технології, що допомагають дітям аналізувати ситуації та розвивати вміння вирішувати проблеми.
- Віртуальні лабораторії, що дають можливість досліджувати явища та проводити експерименти в безпечному середовищі.
- QR-коди, які забезпечують доступ до інтерактивних матеріалів та сприяють розвитку інформаційної грамотності.
- Гейміфікація, що перетворює навчання в захопливу гру, стимулюючи інтерес дітей до пізнання.

Інноваційні технології не лише оновлюють освітній процес, а й сприяють розвитку ключових компетентностей, необхідних для особистісного розвитку дітей.

2. Вплив інновацій на особистісний розвиток майбутніх педагогів

Інноваційні технології значно впливають на формування сучасного педагога, стимулюючи його професійний та особистісний розвиток:

- Формування критичного мислення та творчої самосвідомості. Інноваційні методи навчання спонукають педагогів до нестандартного мислення, аналізу інформації та впровадження оригінальних рішень.
- Розвиток соціальних та професійних компетентностей. Використання інновацій вимагає від педагогів вміння ефективно співпрацювати, демонструвати лідерські якості та комунікувати.
- Використання цифрових інструментів для самостійного навчання та саморозвитку. Освітні платформи та інтерактивні курси дозволяють педагогам постійно вдосконалювати свої знання та професійні навички.

Таким чином, інноваційні технології сприяють розвитку важливих професійних та особистісних характеристик педагогів, необхідних для успішної роботи в умовах сучасного освітнього простору.

3. Особливості впровадження інновацій у підготовці здобувачів спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

- Створення інноваційно орієнтованого навчального середовища. Використання сучасних технологій, що моделюють реальні педагогічні ситуації, підвищує ефективність навчання.

- Міждисциплінарний підхід до навчання. Інтеграція знань з різних галузей дозволяє формувати цілісне уявлення про сучасні педагогічні завдання.

- Впровадження інтерактивних методів навчання. Методи проєктів, повчальних ігор та роботи в малих групах сприяють розвитку креативності, ініціативності та відповідальності у майбутніх педагогів.

Впровадження інновацій у підготовку педагогів дозволяє забезпечити високий рівень професійної компетентності, адаптивності до змін та готовності до саморозвитку.

4. Перспективи та виклики використання інновацій

- Постійне оновлення навчальних програм та підвищення кваліфікації викладачів. Розвиток технологій вимагає від викладачів постійного навчання та адаптації до нових викликів.

- Забезпечення доступу до сучасних технічних засобів. Потреба в обладнанні та програмному забезпеченні є важливим аспектом успішного впровадження інновацій.

- Подолання загроз, пов'язаних з цифровими технологіями. Необхідно впроваджувати стратегії цифрової безпеки та медіаграмотності для уникнення негативних наслідків, таких як інформаційне перевантаження та ризику для конфіденційності даних.

Висновки: Інноваційні технології в дошкільній освіті є важливим інструментом розвитку сучасної освіти, сприяючи персоналізованому підходу, розвитку творчих і критичних здібностей дітей. Вони також значно впливають на професійний розвиток майбутніх педагогів, формуючи їхні ключові компетентності, включаючи критичне мислення, соціальні та професійні навички, а також здатність до саморозвитку. Використання інновацій у підготовці педагогів дозволяє створювати ефективне та інклюзивне навчальне середовище, що відповідає вимогам сучасного освітнього процесу. Однак для успішного впровадження інновацій необхідно постійно оновлювати навчальні програми, підвищувати кваліфікацію викладачів та забезпечувати доступ до необхідних технічних ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Островська М. Інноваційне середовище в початковій школі. Наукове видання (монографія) Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці. Берегове–Ужгород: ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ – ТОВ «РІК-У», 2021. – 288 с.

2. Розвиток цифрової компетентності педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій: навчальний посібник / Івашев Є.В., Сахно О.В., Грядуща В.В., Денисова А.В., Лукіянчук А.М., Удовик С.І. Біла Церква: БІНПО, 2021. 258 с.

3. Цифровізація вищої освіти та цифрова грамотність: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 29 січня – 10 березня 2024 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. 332 с.

КРИМОВА Наталія Олексіївна

MODELING THE EDUCATIONAL PROCESS IN A REFLECTIVE ENVIRONMENT: MODERN APPROACHES AND METHODS

The system of higher education is currently in a state of dynamic changes, which is caused by both global challenges and the need to adapt to the rapid development of information technologies and social demands. One of the key tasks of the educational process is to form in students not only professional competencies, but also critical thinking skills, reflection and the ability to self-analysis. A reflective environment is becoming an important component of modern education, as it contributes to a deeper understanding of the educational material, the development of self-regulation skills and the integration of knowledge into practical activities. Modeling the educational process in such an environment allows you to create effective conditions for learning, where students become active participants in the educational process, able to adapt to real life challenges.

A reflective environment involves creating conditions where students have the opportunity to: analyze their own actions and thoughts; form their own experience through critical reflection of the material; use reflection to solve practical problems. Studies show that a reflective environment contributes to the formation of learning and develops self-regulation skills. Also, a reflective environment provides a balance between requirements and resources, which prevents emotional burnout of students [4]. Reflection of education seekers is manifested in the ability to build constructive feedback between the teacher and the student, which is based on trust and mutual understanding, and also includes the ability to analyze and take into account the interests and needs of all participants in the educational process, taking into account their personal values and meanings. In addition, an important aspect is the mastery of self-reflection skills, which help students evaluate the effectiveness of their educational activities, recognize their own strengths and weaknesses, as well as form and argue their point of view. Emotional intelligence and self-awareness are key components of reflective learning, allowing students to adequately evaluate their actions and reactions to learning difficulties.

Thus, a reflective environment in the educational process contributes to the development of critical thinking, self-analysis and self-development of students. Modeling such a process allows not only to ensure interactivity and involvement, but

ЧЕРНЯВСЬКА Ірина Михайлівна Актуальні проблеми формування дослідницьких умінь здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня	155
ШПАЛЯРЕНКО Юлія Анатоліївна Гейміфікація у навчанні як засіб підготовки майбутніх педагогів до викладання у початковій школі	157
ШУГАЙ Алла Юріївна, ХАРЧЕНКО Оксана Олександрівна, ЩЕНЯВСЬКА Алла Володимирівна Integration of technology in education: transforming learning for the digital era	160
БАБЧУК Олена Григорівна Features of innovative technologies in personal development	164
БЕРЕЗОВСЬКА Людмила Іванівна Game technologies as a means of forming the readiness of future educators for professional activity	167
БУЛГАКОВА Олена Юріївна Social interaction in a higher education institution as a fact of students' subjective reality	170
КОВИЛІНА Вероніка Геннадіївна Інноваційні технології як інструмент особистісного розвитку здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта»	176
КРИМОВА Наталія Олексіївна Modeling the educational process in a reflective environment: modern approaches and methods	179
КУДРЯВЦЕВА Олена Альбертівна Сучасні методи розвитку критичного мислення здобувачів вищої освіти	182
ЛИСТОПАД Олексій Анатолійович, ЛИСТОПАД Наталя Леонідівна Development of soft skills and meta skills in the process of professional training	185
ЛІТОВЧЕНКО Ольга Василівна Інноваційні методи вдосконалення мовленнєвої компетентності майбутніх логопедів	188
МАРДАРОВА Ірина Костянтинівна, ГУДАНІЧ Наталя Миколаївна Innovative technologies as a tool for training future teachers	191
ПОСТОЯН Тетяна Григорівна Проектна технологія навчання як умова ефективної професійної підготовки майбутніх педагогів	194